

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Tale paa Himmelbjerget den 1ste i Høstmaaneden Aar 1839

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Tale paa Himmelbjerget den 1ste i Høstmaaneden Aar 1839", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 356.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blich07-shoot-workid91517/facsimile.pdf> (tilgået 14. juni 2021)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

Tale paa Himmelbjerget den 1ste i Høstmaanedn Aar 1839

I gamle Dage – at sige: i de *gode* gamle Dage – have bestemte, derhos frivillige Folkesamlinger været af højeste statslig Betydning. De olympiske Lege vare noget mere end Nutidens Vædderidt, Boxing, Badegjæsterier og Dyrehavsture.

I hine ret egentlige *Nationalforsamlinger* nærredes, styrkedes folkelig Aand og Følelse, Fædrelandskjærlighed, ja Kunstsands og alsidig Videnskabelighed.

Det var i *Kamplegene*, hvor græske Ynglinge oplærtes, opflammedes til Uovervindelighed i *Akroorkampe*. Det var ogsaa der hvor en Phidias og en Apelles, en Leonidas og en Thucydides, en Euripides og en Demostenes gjenfødtes til et høiere, et ædlere Liv.

Intet *Areopagos*, intet *Senat*, intet *Parlament*, ingen *Forbundsdog* vil være istand til at virke saa vældigt, og paa cengang i saa mange Retninger og derhos saa concentrisk.

I *vore* gamle Dage – de vare baade gode og onde – da samlede vore Forfædre i Lejre, ved Viborg, paa Urnehoved. Der handlede om indvortes og udvortes Forhold; Samlingens Formaal var ene og allene *statsretlig*.

Disse store Thingmøder gik efterhaanden af Brug, gik over eller nedad til „Landsting, Herredsting, Birkething”, paa hvilke blot Sager mellem Mand og Mand afgjordes; paa hvilke allene Loven eller dens Haandhæver havde Ret til at føre Ordet.

Vi kjende mere end nok til de mørke Aarhundreder som fulgte paa *Knuds* glimrende Dage. Og sælsomt! at det lille Danmark efter saa uhyre lang en Dvale ikke døde af Sovesyge. Endelig er det opvaagnet – Folket begynder *igjen* at see om sig.

Guttenbergs Opfindelse – den vigtigste af alle dem der ere udrugede i menneskelig Hjerne – tændte Lys ogsaa for Syvsoverne i Norden. – Pressen er Tankernes Dampskib. Ved denne *Sortekunst* taler Een, paa

engang til Tusinder paa tusinde Steder, men det tause Sprog gennem Øjnene. Hvorfor ikke gennem Øret, med Tungen – Tankens nærmeste kraftigste Locomotiv? Men dette i en Folkesamling som denne.

Landsmænd! histnede løber Danmarks Alpheus – her staae vi paa dets Olympos. Den Otteogtivende i Blomsternaanedn fejre vi som Fædrelandets Gjenfødselsdag; hvorfor ikke denne politiske Selvopstandelse paa Bjerget her, som bærer Navn af Himmel.

Jeg sees disse mørke Banker smykkede med Skaberens skønneste Blomster – danske Mænd og Kvinder, hilsende Majsolen, som den opruller i Østen. Jeg hører dem hilse den med Sange – med Frihedens folkesange. De danske Bøge her, de danske Bølger hist gjengive de jublende Toner.

Tys! – der tales. – Hvo ere de som tale? Og hvad tale de? De tale om Fædrelandet, *for* Fædrelandet, *til* Fædrelandet – Hør! Folket tiljubler dem – de have udtalt Folkets Røst. De have rokket den paa Sandhedens og Dydens og Frihedens Universalsprog.

Hør! Det er ingen Dansk, som nu taler – dette Tonefald er Norsk – eller Svensk – Ah! Saa ere de indbudne *deroppefra* og *deroverfra* – Ret saa! Det er Naboer og Sødskende – Vi ere alle *Nordmænd*.

Hvad nu? Seer! Sletten histnede – Lyngheden – det er en romersk Arena – men uden vilde Dyr, uden menneskelige Rovdyr. Man løber, man brydes – man fægter – man skyder – paa Tribunen sidde Dommere med Krands af Bøgeløv – Sejrherrernes Belønning – de Lykkelige! Deres Lokker bekrandses med levende Diademer – Musikken hilser dem – Digterne besyngte dem – Kvindene tilsmile dem.

Ak! Om dette ogsaa var en Dyrnæ? et phantastisk Bedrag? – eller et Varsel? – Dette gjælder maaske vore Børn – eller *deres* Børn – eller *deres* igjen? O! maaskee dog virkelig de Tider ere ivente, da Nordboerne skulle fejre saadanne Folkefester, da de foresamle sig, Mand af Huus, paa Himmelkulle her – paa Kinnekulle hisset – paa Krogkleven histoppe.

Brødre! hvad om det er Eder, der idag lægge Grundstenen til Danmarks Circus! til fremtidige Fester ville I da vistnok indbyde vore Brødre paa Fjeldene, hikalde deres og vores Skjalde til Væddesang om Fædrelandssind, om Kjærlighed og Venskab, og Manddom og Trofasthed i det gjenfødte Norden!

Den første Folkefest paa Himmelbjerget

Ifjor den 1ste August vare nogle – ikke en Snees – unge Mennesker samlede paa dette Danmarks høieste og skønneste Punct. De bestemte, at ville mødes sammesteds samme Dag iaar. Kun Een af disse indfandt sig – hvilket gjør os hjærteligt ondt for de Andre; thi Vinket var givet, og nu hidkaldte det 5-600 Danske af alle Stænder og Aldre. Her var Generalen og Soldaten, Greven og Bonden, Præsten og Degnen, Barner ved Bryster og Oidingen med Sølvbaaret. Her var Maleren, Billedhuggeren* og Digteren – ja hele to: Peder Jensen fra Viby Mark og Steen Steensen fra Spentrup. Den Sidste havde, lige saavel som den Første, en trykker Vise med paa Melodien: „Danmark deiligst Vang og Vænge“, der blev afsjungen (med flere ældre Folkeviser) af det glædeligt samstemmende Folk, efter først at være indledet ved den fortrinlige Regimentsmusik fra Horsens, der her paa Bjerget hilsede Folket ved sin Ankomst, og frydede Hjærterne lige fra Middag og indtil Solen forlod den klare og skønne Himmel, forgyldende Søer og Strømme, Enge, Marker, Lyngbakker og Bjergskoven – det var som om Dagens Konge, til Festens Forherligelse, havde forjaget de Skyer, der i lang Tid lige til Aftenen forud havde formørket og vædet Jorden. Taler bleve holdte – og det baade af Præsten og Officieren, og Skaaler tømte for det elskede Fædreland og for dets Konge, og for Den, der staaer barn nærmest, og ved sit for faae Aar siden gjorte Besøg paa Himmelkuld vistnok gav første Anledning til en Folkefest, som – det tør vi frit ud spaae – aldrig vil ophøre, saalænge Danmark skal være Danmark, en Fest, der er af saa baade høi og dyb en Betydning, at ethvert fædrelandsk Hjærte vil

* Den Første opholder sig i denne Tid i den romantiske Egn, for at give os de herlige Udsigter paa det magiske Lærred. Den Anden var een af Thorvaldsens heldige og af Mesteren elskede Elever.